

Gevraagd wordt een beschrijving van de administratieve organisatie betreffende de boeking en verrekening der vrachten en remboursemen-ten, waarbij in het bijzonder zijn te vermelden de voorschriften voor interne controle, die U zult geven.

III

WOENSDAG 25 MEI 1938

Beschikbare tijd 3 uur.

De Vereeniging voor Volksontwikkeling stelt zich tot doel het geven van populair wetenschappelijk onderricht aan volwassenen. Zij tracht dit doel te bereiken door het organiseeren van leergangen en lezingen op zeer verschillend gebied, zoowel voor leden als niet-leden. Uitsluitend aan leden geeft zij gelegenheid tot het bijwonen van daarvoor in aanmerking komende ook voor anderen toegankelijke tooneel- en operavoorstellingen tegen gereduceerden prijs.

Zoowel de leergangen en lezingen als de tooneel- en operavoorstel-lingen worden gehouden in de maanden October t/m Juni (zgn. cursus-jaar).

LEDEN.

Het aantal leden bedraagt ongeveer 10.000; het aantal mutaties daarin is groot.

De contributie bedraagt f 3.— per jaar, bij vooruitbetaling te vol-
doen. Bij toetreding in den loop van het jaar is de volle contributie ver-
schuldigd.

LEERGANGEN.

De duur der leergangen varieert van 3 tot 30 les-avonden.

De deelnemers aan een leergang betalen een vast bedrag.

Voor de bepaling van dat bedrag gelden de volgende regelen:

De vereeniging kent 3 welstandsklassen. Voor elke klasse wordt de prijs per les-avond vastgesteld, welke voor den duur van den geheelen leergang vooruit wordt betaald. De deelnemer geeft zelf op tot welke welstandsklasse hij zich acht te behooren, welke opgave eenvoudig wordt aanvaard. Voor niet-leden is de prijs per lesavond hooger dan voor leden.

De leider van een leergang ontvangt een vast honorarium per les-
avond plus reis- en verblijfkosten.

De leergangen worden gegeven gedeeltelijk in het eigen gebouw der Vereeniging, gedeeltelijk in daarvoor van de Gemeente te huren lokalen (scholen, gymnastieklokalen enz.).

LEZINGEN.

Voor lezingen geldt hetzelfde als voor de leergangen, met dien ver-
stande, dat de duur slechts één lesavond is.

VOORSTELLINGEN.

Voor iedere voorstelling worden voor een lid maximaal twee kaarten beschikbaar gesteld.

De Vereeniging laat de toegangskarten zelf drukken en verkoopt deze tot den gereduceerden prijs, verhoogd met de vermakelijkheids-
belasting, aan de leden. Zij rekent later met het gezelschap en den ontvanger der belastingen af.

Behalve de uit het vorenstaande voortspruitende ontvangsten, ont-
vangt de Vereeniging subsidie van Rijk, Provincie en Gemeente. Schenkingen in contanten of in effecten komen verder voor.

REKENING EN VERANTWOORDING.

Volgens het Reglement der Vereeniging dient de Penningmeester na afloop van een boekjaar over te leggen:

- a. een staat van ontvangsten en uitgaven,
- b. een exploitatie-overzicht van de verschillende leergangen, lezingen en voorstellingen, waaruit het daarmee bereikte financieele resultaat blijkt, en
- c. een staat, vermeldende de bezittingen en schulden der Vereeniging.

Gevraagd wordt een beschrijving te geven van de administratieve organisatie.

IV

WOENSDAG 25 MEI 1938

Beschikbare tijd 3 uur.

Een provinciale bankinstelling belast zich met alle werkzaamheden

op haar gebied; credieten, deposito's, effectentransacties, bewaarne-
ming, safe-deposit, incasso's, etc. Het personeel bestaat uit een direc-
teur, een kassier, een boekhouder, eenige jongere bedienden en een
looper.

Zij heeft een nauwe relatie met een groote Amsterdamsche bank-
instelling, waarvan een der directeuren zitting heeft in den Raad van
Commissarissen. Deze bankinstelling effectueert alle effectentrans-
acties, realiseert de coupons, terwijl voorts financieele assistentie wordt
verleend door het toestaan van debetstand tegen onderpand van fond-
sen. Dit onderpand bestaat voornamelijk uit fondsen, welke eigendom
zijn van cliënten, die op hun beurt daar tegen debet staan in de boeken
der bank. Voorts neemt de Amsterdamsche bankinstelling credietpro-
messen in disconto, welke door credietnemers aan de provinciale bank
zijn afgegeven.

Geef een beschrijving van de administratie met betrekking tot crediet-
verleening, effectentransacties en coupons, waarbij in 't bijzonder aan-
dacht besteed moet worden aan de werkverdeling en aan de interne
controle. Modellen van boeken en bescheiden worden niet verlangd.

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFT-LITERATUUR
OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN
BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

Red.: L. A. BAKKER, Drs M. BEHRENS,
Drs G. L. GROENEVELD en Drs P. JAMES

A. ACCOUNTANCY

I. ALGEMEEN

Civielrechtelijke aansprakelijkheid van den accountant

Moret, Mr. B. — Schr. onderscheidt den arbeid van den ac-
countant in private en in publieke functie. In private functie vloeit
de aansprakelijkheid van den accountant voort uit de contractueele
verhouding tot den opdrachtgever. In publieke functie biedt de be-
staande wettelijke regeling de mogelijkheid aan derden om den ac-
countant civielrechtelijk aansprakelijk te stellen voor daden, waar-
door schade wordt toegebracht.

A I *De Naamlooze Vennootschap Oct. 1938*

Twoe curatoren in een faillissement

Keuzenkamp, T. — Naar aanleiding van verschillende arti-
kelen van Mr. Dirkzwager, breekt schr. een lans voor het aanstellen
van 2 curatoren in een faillissement. In tegenstelling tot de meening
van Mr. Dirkzwager die een bankinstelling wil belasten met het
curatorschap, met als voornaamste taak het in bewaring nemen van
gelden en het doen van betalingen, ziet schr. in den accountant de
aangewezen tweede curator. De accountantcontrole dient dan de
plaats in te nemen van de controle uitgeoefend door den rechter-
commissaris. De accountant moet slechts periodiek verslag uitbrengen
omtrent het beheer en de vereffening van den faillieten boedel.
Alle overige bevoegdheden kunnen aan den advocaat-curator blijven.

A I *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoud-
kunde Juni 1938*

Relationship between the practice of law and of accounting

Byerly, F. P. — Naar aanleiding van klachten over ongeoor-
loofd optreden van accountants in juridische aangelegenheden, wer-
den door de „American Bar Association” en door het „American
Institute of Accountants” commissies benoemd, welke in gezamen-
lijk overleg de scheidslijn in de werkzaamheden tusschen advocaten
en accountants zouden bepalen. Tot nu toe is men het echter niet
over gemeenschappelijk te stellen regels eens geworden, daar in het
bijzonder de belastingpraktijk tot moeilijkheden aanleiding gaf. Het
overleg wordt inmiddels voortgezet.

A II I *The Journal of Accountancy September 1938*

The organisation of an accountants office

Thomas, R. C. L. — Behandeld worden correspondentie, archief,
boekhouding edg. alsmede de „Training” en organisatie van de staf.

A II 3 *The Incorporated Accountants' Journal Sept. 1938*

De nieuwe regeling van het accountantsberoep in Duitsland

Kampen, L. van — De Duitse regeling wordt door schr.
uitgebreid besproken aan de hand van het Wirtschaftstreuhaender
Jahrbuch uitgave 1938. Achtereenvolgens worden besproken de or-
ganisatie van het beroep, de eischen aan Wirtschaftsprüfer en ver-

eidigte Bücherrevisoren gesteld, de soorten van controle, de controlemaatregelen de bevoegdheden enz.

A II 4 *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde*
Juli 1938

Relationship between the practice of law and of accounting

Byerly, F. P. — Naar aanleiding van klachten over ongeoorloofd optreden van accountants in juridische aangelegenheden, werden door de „American Bar Association” en door het „American Institute of Accountants” commissies benoemd, welke in gezamenlijk overleg de scheidslijn in de werkzaamheden tusschen advocaten en accountants zouden bepalen. Tot nu toe is men echter niet over gemeenschappelijk te stellen regels eens geworden, daar in het bijzonder de belastingpraktijk tot moeilijkheden aanleiding gaf. Het overleg wordt inmiddels voortgezet.

A II 4 *The Journal of Accountancy* September 1938

Unification of the accountancy profession

Witty, R. A. — Schr. wijst op de verdeeldheid die er heerscht in de organisatie van het beroep in Engeland. In Amerika is de samsmelting gelukt, ook in Engeland moet het mogelijk zijn. Dan is het beter dat de accountants zelve een regeling trachten te vinden en hen niet van regeeringswege een oplossing opgedrongen wordt. Daarvoor moet in de eerste plaats een Exploratory Committee worden in het leven geroepen.

A II 4 *The Accountant* 5 Febr. 1938

III. LEER VAN DE INRICHTING

Le contrôle comptable en U.R.S.S.

Diakonoff, V. A. — In Juli 1936 zijn nieuwe wettelijke comptabiliteitsvoorschriften vastgesteld voor de Sovjet-ondernemingen. Uniforme regelen werden o.a. gegeven voor de opstelling van maand-, kwartaal- en jaarbalansen en de wijze van publicatie hiervan; voor gelijksoortige ondernemingen worden bovendien collectieve (consolidated) balansen opgesteld.

T.a.v. boeking en waardeering van gebouwen, machines gelden bijzondere voorschriften, welke een belangrijk licht werpen op de daar bestaande problemen.

A III 3 *Le Commerce* September 1938

Nieuwe mogelijkheden van het ponskaartensysteem

Groot, A. M. — Schr. bespreekt de nieuwste ponskaartenmachines zoals de multipliyer en de reproducer en wijst op de groote mogelijkheden die daarbij ontstaan vooral op het gebied van mechanische controle, waarvan enkele voorbeelden worden gegeven.

Hierdoor zijn de toepassingen van het ponskaartensysteem groter geworden, waardoor de financiële lasten minder drukkend zijn. Vaak zal dan de kleinste eenheid het uitgangspunt voor de vervaardiging van een ponskaart moeten zijn, waardoor de verwerkingsmogelijkheden veel groter worden.

A III 3 *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde* Juli 1938

IV. LEER VAN DE CONTROLE

The conduct of investigations

Lithgow, W. G. — De aard en het doel der investigations moeten duidelijk in de opdracht omschreven zijn; de omvang ervan dient de accountant evenwel zelf te bepalen. Besproken worden de richtlijnen voor eenige investigations (deelname in een bedrijf, fraudeonderzoek enz.) T.a.v. technische kwesties, de algemeene economische vooruitzichten voor de betreffende industrie edg., dient de accountant zich de medewerking te verzekeren van technische experts en economen.

A IV 3 *The Accountant Student* September 1938

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMEENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

IV. LEER VAN DEN KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

A practical framework of cost, demand and net revenue analyses

Broster, E. J. — In een serie artikelen bespreekt schr. praktische mogelijkheden van wiskundige analyses. Schr. acht samengestelde kosten- en vraagcurven van groot belang voor de bedrijfsleiding b.v. ter bepaling van noodige uitbreiding van het bedrijf, eventuele prijsverlaging en het vaststellen van de prijs, waarbij de meeste

winst gemaakt wordt. De kosten verdeelt Broster in constante en variabele; op deze indeeling bestaat volgens hem slechts een enkele uitzondering b.v. de dalende tarieven bij de elektrische stroom. Bij de bepaling van de constante kosten bij verschillende bedrijfsdrukke gaat schr. zeer globaal te werk nl. door een ruw berekende interpolatie. Schr. past dan de gevonden formules toe op een praktisch voorbeeld, waar het gaat om de vervanging van een oud werktuig door een nieuw. Daarbij wordt het kritisch moment bepaald, d.w.z. het moment waarbij de bedrijfsdrukke of de productiecapaciteit zoodanig is dat de kosten per eenheid voor beide werktuigen gelijk zijn.

Verder wil schr. zijn formules en grafische voorstellingen ook toepassen op die gevallen waar het bedrijf moet gaan uitbreiden en dus extra kosten moet maken om de productie op te voeren, b.v. groote kapitaalinvesteringen, waar men de meest economische productiewijze moet vaststellen.

Met nieuwe formules tracht schr. hierop een antwoord te geven. Bij het verfijnen der formules gaat schr. diep op de wiskundige zijde van het vraagstuk in, waardoor hij voor de leek op wiskundig statistisch gebied moeilijk te volgen is.

Tenslotte worden in het laatste artikel ook nog de seizoeninvloeden behandeld.

B a IV 1 *The Accountant* 1-8-15-22-29 Jan. 1938
5-12-19-26 Febr. 1938
5 Maart 1938

Les frais de vente

Commesnil, G. — De analyse van de verkoopkosten wordt, in tegenstelling tot die der productiekosten, nog slechts minimaal toegepast, zoodat ook de controle op deze kosten in vele gevallen weinig betekenend is.

De omslag der verkoopkosten moet op meer rationeele basis geschieden. Een uitgebreide analyse der verkoopkosten is daarvoor noodig. Enkele richtlijnen hiervoor worden aangegeven.

B a IV 2a *Le Commerce* September 1938

Waardeering van incurante fondsen

Meyburg, W. H. — Voortbouwend op vroegere methoden van waardebepaling, komt schr. tot schema's voor de waardeering, afhankelijk van den aard van het bedrijf en de functie die het aandeel in het vermogen van den bezitter heeft. Van belang zijn dan de begrippen: rendementswaarde, rendabiliteitswaarde en intrinsieke waarde, al naar gelang de betekenis van het aandeel voor den bezitter. Schr. gaat in zijn betoog uit van de onderscheiding in beleggingsmaatschappijen en maatschappijen die een bedrijf uitoefenen, waarbij hij wijst op de moeilijkheden die zich voordoen, wanneer intrinsieke waarde en rendabiliteitswaarde uiteenloopen b.v. ten gevolge van de waardedaling van het onroerend goed. Bij maatschappijen die een bedrijf uitoefenen, gaat het vnl. om rendabiliteits- en rendementswaarde. Tot slot bespreekt schr. de wijze om tot een berekening van de verschillende waarden te komen. De eindwaarde zal vaak een soort gemiddelde moeten zijn.

B a IV 2e *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde* Juni en Juli 1938

V. LEER VAN DE FINANCIERING

Verdeeling van het effectenbezit in Nederland

Valk, dr. H. M. H. A. van der — Schr. geeft een toelichting bij de statistische gegevens over de verdeeling van het effectenbezit in Nederland, die met behulp van studenten zijn verzameld. O.m. zou ongeveer 46 % van het uitstaand bedrag aan obligaties in handen zijn van financiële instellingen.

B a V 3a *Econ. Stat. Berichten* 26 Oct. 1938

A method of calculating the rate of interest in instalment trading

Holgate, H. C. L. — Gezien de toenemende betekenis van huurkoopovereenkomsten en de financiering daarvan, wil schr. voor den accountant een eenvoudige interestberekening mogelijk maken zoder gebruik te maken van logaritmen. Aan de hand van enkele praktische voorbeelden wordt deze methode besproken.

B a V 5c *The Accountant* 19 Febr. 1938

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

Enkele gedachten over het kapitalisme

Cobbenhagen, Prof. dr. M. J. H. — Schr. typeert het kapitalistische stelsel als het economische systeem, dat het economische als een zelfstandig en onafhankelijk doel beschouwt. Schr. citeert de opvattingen van R. van Genechten over de zelfmoord van het kapita-

lisme, omdat hij meent, dat diens beschrijving in groote lijnen juist is. De eenige nieuwe weg, dien voor schr. in aanmerking komt om het kapitalisme systematisch en realistisch aan te grijpen is de invoering der publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie.

B a VI 3 *Economie Aug. 1938*

Hamstert veel ..... maar nu!

Quay, Prof. dr. J. E. — Terugziend op hetgeen geschied is in de spannende Septemberdagen maakt schr. enkele opmerkingen over de rationaliteit van voorraadvorming bij den consument en in het bedrijfsleven.

B a VI 7 *Economie Nov. 1938*

Eenheid in de salariering van het overheids personeel

Ratte, J. — Voor objectieve vergelijking en daarna unificatie in de loonregelingen van overheids personeel is het niet voldoende om uit te gaan van op een bepaalde manier berekende minimum- of maximum-loonen.

B a VII 2 *Econ. Stat. Berichten 26 Oct. 1938*

De beroepsheraanpassing in België

Raemaekers, J. — Een van de ergste gevolgen van de werkloosheid is de nadeelige invloed, welke wordt uitgeoefend op de arbeidsgeschiktheid, de vakkennis, het productievermogen der arbeiders, die langen tijd van gedwongen nietsdoen hebben door te maken. De inrichting van speciale leergangen voor werklozen was om verschillende redenen een mislukking geworden, hoewel het nut ervan was bewezen. De in 1936 ingestelde maatregelen tot beroepsheraanpassing hadden echter meer succes; de toepassing is overigens slechts op bescheiden schaal geschied.

B a VI 10 *Annales des Sciences Commerc. et Econom. 2e jaargang No. 5*

Werkverschaffing in Nederland

Ronart, O. — Schr. bespreekt de maatregelen, welke door de Regeering genomen zijn tot bestrijding der werkloosheid. In het bijzonder wordt de organisatie en de financiering der werkverschaffing behandeld.

B a VII 10 *Annales des Sciences Commerc. et Econom. 2e jaargang No. 5*

b. BIJZONDERE BEDRIJVEN

I. EXTRACTIEVE BEDRIJVEN

A neglected coal problem

Jones, Prof. J. H. — Schr. geeft een uitvoerig overzicht van de huidige stand van zaken in de Engelsche steenkolenindustrie. Eerst worden behandeld de ontwikkelingsfasen na den oorlog. Daarbij wijst schr. op de groote invloed van de gesubsidieerde steenkolenexport van Polen en in de laatste jaren vooral die van Duitschland. Hierdoor zijn de exportmogelijkheden van de Engelsche steenkolen belangrijk verminderd, terwijl het binnenlandsch verbruik ongeveer gelijk is gebleven. Als remedie beveelt schr. de invoering van een export-lichaam aan, gefinancierd door een heffing over de totale productie.

B b I 6 *The Accountant 26 Febr. 1938*

De Nederlandsche steenkolenmijnbouw en de nijverheid

Waterschoot van der Gracht, Mr. Dr. W. A. J. van — Schr. geeft aan, op welke gebieden onze mijnen uitmunten boven die van het buitenland (wereldreputatie van onze cokes, quote van 17,83 % in het internationale cokeskartel), doch wij hebben voor nauwelijks honderd jaren voorraad. Schr. schetst het technisch apparaat der mijnen, hun geschiedenis en geeft bijzonderheden over de arbeidsverhoudingen, de bedrijfsresultaten en de financiering.

B b I 6 *Financieel Economisch Kwartaaloverzicht van de Amsterdamsche Bank 3e kwartaal 1938*

Rendabele peelmijnexploitatie is mogelijk

Muller, dr. ir. J. A. W. — Schr. maakt een begrooing voor een Peelmijnbedrijf, waaruit zou blijken, dat bij inschakeling van de nieuwste technische vindingen en beschikbaarheid van geschoold personeel de bedrijfskosten met uitschakeling van de kosten van aanleg niet belangrijk zullen afwijken van die der bestaande mijnbedrijven.

B b I 6 *Econ. Stat. Berichten 19 Oct. 1938*

IV. LANDBOUW- EN CULTUURBEDRIJVEN

De nieuwe pachtwet economisch beschouwd

Aerts, drs. P. C. H. — De pacht eischt 29 % van de productie

van het landbouwbedrijf op, het pachtrecht is dus uitermate belangrijk. De nieuwe pachtwet (ingang 1 November 1938) bevat drie groepen bepalingen, nl. betreffende het tegengaan van buitensporige pachtvoorwaarden met inbegrip van de pachtsommen (remissierecht), betreffende de continueering van het pachtgebruik (continuatierecht) en bepalingen strekkende tot vergoeding van aangebrachte verbeteringen. Bij de bespreking van de wijzigingen bestrijdt Schr. Bordewijk.

B b IV 1 *Economie Nov. 1938*

De beleggingswaarde van den landelijken eigendom in Nederland

Lonkhuyzen, ir. J. P. — Het totaal van het Nederlandsche grondbezit zou, zonder de gebouwen, op ongeveer f 4.440.000.000.— geschat kunnen worden.

B b IV 1 *Econ. Statistische Berichten 26 Oct. 1938*

Boterprizen en boterverbruik in binnen- en buitenland

Oyen, Prof. van — Schr. betoogt, dat de steun aan de zuivelindustrie ten deele ten goede komt aan de pacht en bij export naar Engeland aan de steun der Engelsche melkveehouderij.

B b IV 2 *Het Algemeen Zuivel- en Melkhygiënische Weekblad 21 October 1938*

Amerika treft onze zuivelexport

Redactie, — Men bestrijdt de juistheid van de basis waarop de „countervailing duty” juridisch gebaseerd is en beschrijft de funeste gevolgen ervan op onze zuivel export naar de V.S.

B b IV 2 *Algemeene Nederlandsche Zuivelbond 2 November 1938*

Is het z.g. „maal- en menggebod” noodzakelijk als middel tot steunverleening aan de inheemsche tarweteelt?

Meurs, P. — Volgens schr. is de vraag, in den titel gesteld, nooit door de regeering bevestigend beantwoord. Het stelsel verschaft eenige meelfabrikanten een monopolistische positie, doch dupeert tientallen importeurs, honderden handelaren, duizenden bakkers en miljoenen consumenten onnodig.

B b IV 2 *Econ. Stat. Berichten 19 Oct. 1938*

V. INDUSTRIE

Metaalmarkten

Redactie, — Dit tijdschrift geeft maandelijksche marktoverzichten van de verschillende metalen en ook van cokes.

B b V 4 *De Gieterij October 1938*

Bewegingen op langen termijn in den Amerikaanschen woningbouw

Tinbergen, Prof. dr. J. — Schr. bespreekt het statistisch materiaal, bijeengebracht door Warren en Pearson, waarin het verschijnsel van de „lange golven” in de woningbouw in de V.S. nog overtuigender dan voorheen wordt aangetoond. Er zou nu een opgang tot 1942 verwacht kunnen worden.

B b V 9 *Econ. Stat. Berichten 26 Oct. 1938*

Het bestaansrecht en de bestaansredenen der gasbedrijven

H(j)delaar?, P. — Ter bestrijding van de meening dat electriciteit de voorkeur verdient boven gas en daarom opheffing van gasbedrijven wenschelijk zou zijn, noemt Schr. het groeter nuttig effect van kolendestillatie en de onmisbaarheid der nevenproducten en hij betoogt dat de financieele uitkomsten van vele gasfabrieken geen juist beeld geven van den huidige stand van de gastechniek.

B b V 19 *Gasbelangen 20 October 1938*

De toekomstige ontwikkeling der gasfabricage

B(uys?), J. — In een bespreking van een artikel van A. M. Beebee „Gasfabricage” van 9 Juni 1938, noemt Schr. als argument voor het behoud van gasbedrijf naast electriciteitsbedrijf, dat verwarming goedkooper met gas dan met electriciteit kan geschieden, terwijl voor verlichting en krachtdoeleinden electriciteit groote voordeelen biedt.

Vermeld wordt dat de goedkoopste methode van energie-transport in de V.S. het spoorvervoer van steenkolen blijft, in vergelijking met gas- of stroomtransport over groote afstanden.

B b V 19 *Gasbelangen 20 October 1938*

De N.V. tot keuring van electrotechnische materialen (Kema) te Arnhem

Redactie, — Na een korte inleiding geeft schr. doel en taak van de K.E.M.A. aan en beschrijft hare outillage.

B b V 19 *Economisch Technisch Tijdschrift Nov. 1938*

VI. HANDEL

De invloed van het prijsniveau op den uitvoer

Derksen, dr. J. B. D. en A. Rombouts — Schrijvers hebben een aantal berekeningen opgesteld met het doel de relatie tusschen den export en de verhouding der prijsniveau's waartegen Nederland resp. het buitenland exporteeren, vast te stellen. Zij gingen daartoe na, in hoeverre het verloop van den Nederlandschen uitvoer afweek van dien der andere landen, in verband met afwijkingen in de prijsdispariteit. Gevonden werd, dat de „vervangingselasticiteit” circa 1 a 2 bedraagt. Dit zou beteekenen, dat een verandering van de dispariteit met 1 % ten gunste van Nederland zou corresponderen met een vermeerdering van het aandeel van Nederland in den wereldhandel met 1 a 2 % van dat aandeel. Ook voor enkele belangrijke exportartikelen (kaas en boter naar Engeland, kaas naar België) is de vervangingselasticiteit berekend.

B b VI 1 *De Nederl. Conjunctuur Nov. 1938*

VII. TRANSPORT

Regeling van het personenvervoer

Redactie. — Het doel van het ontwerp „Wet Autovervoer Personen” wordt besproken en de middelen waarmede men dit doel zal trachten te bereiken.

B b VII 1 *Spoor- en Tramwegen 25 October 1938*

De organisatie der vervoerstatistieken en der vervoersbewaking bij de Staatsspoorwegen in Nederlandsch Indië

Jansen, Ir. L. — Voor een doelmatige tariefpolitiek is een snelle statistische berichtgeving over het vervoer noodzakelijk. Schr. geeft aan hoe de statistieken met het Powers systeem worden verkregen. Signaleering van de punten, waar het spoorwegvervoer wordt aangetaast en waar nieuwe vervoerkansen worden geboden (vervoersbewaking), is een belangrijke doelstelling.

B b VII 2 *Spoor- en Tramwegen 8 Nov. 1938*

De hypotheekmarkt

Lier, mr. A. J. S. van — Het aandeel van de hypotheekbanken in de nieuw ingeschreven hypotheeken is sedert 1936 wederom stijgend. Op grond hiervan betwist schr. dat de hypotheekbanken terrein verliezen aan de levensverzekeringsmaatschappijen.

B b X 4 *Econ. Stat. Berichten 19 October 1938*

Verloop van het saldo-tegoed der spaarbanken

Tinbergen, Prof. dr. J. en B. van der Meer — De aangroeiing van het saldo-tegoed der spaarbanken wordt in hooge mate bepaald door het inkomen der spaarders, door den rentestand op de geldmarkt en door de gevoelens ten aanzien van de stabiliteit der valuta, deze laatste gemeten aan de veranderingen van den goudvoorraad der Nederlandsche Bank.

Uit afzonderlijk onderzoek van de veranderingen in het saldo-tegoed van bedragen boven f 1000.— bij de Rijkspostspaarbank wordt de meening, dat het gebruik van de spaarbanken als depositobank een groote rol speelt, bevestigd.

Schrijvers zijn ook overgegaan tot berekening omtrent de „propensity to save”, de relatie tusschen het inkomen en de consumptieve uitgaven die in de moderne conjunctuurtheorieën een groote rol speelt en komen hierbij tot belangwekkende resultaten.

B b X 7 *De Nederl. Conjunctuur Nov. 1938*

BOEKEN-REPERTORIUM**A. ACCOUNTANCY**

II. HET ACCOUNTANTSBEROEP

Dolby, C. M. Organization of an accountant's office. London, 1938.

III. LEER VAN DE INRICHTING

Palicka, Karl. Betriebsbuchhaltung und industrielle Selbstkostenrechnung in Deutschland im. 19. Jahrhundert. Leipzig, 1938.

Cousins, D. Elements of bookkeeping and business methods. London, 1938.

Eicke, Karl. Der Pflichtenkontenrahmen der gewerblichen Wirtschaft. Berlin, 1938.

Eijndthoven, C. J. van. Uitgebreid enkel boekhouden voor het middenstandsdiploma. Algemeene handelskennis. Bussum, 1938.

IV. LEER VAN DE CONTROLE

Almond, J. E. Examination notes on auditing. London, 1938.

Belvaux, J. P. et J. Baude. Controles et expertises comptables. Bruxelles, 1938.

Koplin, Fritz. Ziele und Methoden der Revision und Kontrolle im Mühlenbetriebe. Würzburg, 1938.

Zirwas, R. und P. Buchholz. Das genossenschaftliche Prüfungswesen. Grundzüge des Genossenschaftlichen Prüfungs- und Berufsrechts. Berlin, 1938.

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMEENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

IV. LEER VAN DEN KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

Kaiser, Otto. Kostenrechnerische Grundlagen und Selbstkostenrechnung in Personenbeförderungsbetrieben des Strassenverkehrs. Unter besonderer Berücksichtigung von Strassenbahnbetrieben. Wien, 1938.

Kiesling, Gerhard. Das Problem der Genauigkeit in der Gemeinkostenrechnung. Leipzig, 1938.

Möller, Jürgen. Kostenanalyse einer Girokasse. Berlin, 1938.

Palicka, Karl. Betriebsbuchhaltung und industrielle Selbstkostenrechnung in Deutschland im. 19. Jahrhundert. Leipzig, 1938.

V. LEER VAN DE FINANCIERING

Babson, R. W. Folly of instalment buying. New York, 1938.

Bergmann, Leo. Der Wechsel als Finanzierungsinstrument. Eine betriebswirtschaftliche Untersuchung. Wien, 1938.

Reisch, Robert. Finanzierung im Strassenwesen. Wien, 1938.

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

Almond, J. E. Modern office organization. London, 1938.

Coles, Jessie V. The consumer-buyer and the market. New York, 1938.

Dennison, H. T. and J. K. Galbraith. Modern competition and business policy. New York, 1938.

Duddy, Edward A., L.E. Frailey and Ramond V. Cradit. Business correspondence and office management. Chicago, 1938.

Engenleuf, Peter. Probleme der Rationalisierung im Rahmen nationalsozialistischer Wirtschaftsauffassung. Würzburg, 1938.

Greuling, Wilhelm. Der Werberat der deutschen Wirtschaft und seine Tätigkeit. Idstein im Taunus, 1938.

Kahn, H. S. New business opportunities for today. New York, 1938.

Overbeck, Wilhelm. Das Problem des Kalkulations-Kartells. Eine betriebswirtschaftliche Untersuchung des praktischen Versuchs im Eisengiessereiwesens. Würzburg, 1938.

Phillips, C. F. Marketing. New York, 1938.

Pietsch, Albert. Die Organisation der gewerblichen Wirtschaft. Berlin, 1938.

Richter, J. en B. A. Cohen. Bedrijfsleer voor het middenstandsdiploma. Bedrijfsleer-reclame-verkoopkunde. Groningen, 1938.

Stone, N. I. Systems of shop management in the cotton-garment industry. Philadelphia, Penn., 1938.

Tersteeg, B. A. W. Bedrijfsleer. Leerboek voor de studie middenstandsdiploma, Handelskennis. 's-Gravenhage, 1938.

Traast, J. Verkoopkunde voor de middenstand. Groningen, 1938.

Unger, Wolfgang. Zusammenhänge zwischen gewerblicher Marktordnung und kaufmännischer Betriebsführung. Leipzig, 1938.

Wiseman, M. Before you sign the advertising check. New York, 1938.

Zimet, Josef. Wettbewerbsbeschränkungen im Einzelhandel. Eine betriebs- und volkswirtschaftliche Untersuchung. Wien, 1938.

Zirwas, R. und P. Buchholz. Das genossenschaftliche Prüfungswesen. Grundzüge des Genossenschaftlichen Prüfungs- und Berufsrechts. Berlin, 1938.

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

Carnegie, Dale. Comment se faire des amis pour réussir dans la vie. Paris, 1938.

Hook, Fritz Georg. Betriebswirtschaftliche Wandlungen im Handwerk unter besonderer Berücksichtigung der westdeutschen Hand-